

Varmepumpeindustriens Høringssvar vedr. Høring over forslag til ændrede regler for arbejde med mindre køleanlæg og varmepumper.

Arbejdstilsynet har med høringsbrev dateret 13. januar 2023 fremsendt udkast til bekendtgørelse om anvendelse af trykbærende udstyr og udkast til bekendtgørelse om ændring af arbejdsmiljøfaglige uddannelser i høring, med anmodning om at modtage høringssvar senest mandag d. 13. februar 2023.

Begge bekendtgørelser vedrører vigtige emner for Varmepumpeindustrien, VPI, som repræsenterer producenter og leverandører af kvalitetsvarmepumper til det danske marked.

I dette høringssvar vil vi derfor give vores bemærkninger, til de ændringer der foreslås.

Varmepumpeindustrien står naturligvis til rådighed for en uddybning af vores høringssvar, ligesom vi meget gerne stiller os til rådighed for et fortsat samarbejde på området.

Bekendtgørelserne giver Varmepumpeindustrien anledning til følgende bemærkninger.

Bilag 7, 4. Eftersyn og vedligeholdelse

Med ændringen af bekendtgørelsen lægges der op til at

- anlæg med mere end 3 kg og ikke mere end 5 kg kølemiddel fremover skal have eftersyn mindst hver 24 måneder
- anlæg med mere end 5 kg kølemiddel skal have eftersyn hver 12 måneder

Ændringerne vil i praksis betyde, at alle varmepumper med en fyldning på under 3 kg helt fritages for lovpligtigt eftersyn, foruden det som anvises af fabrikanterne.

Varmepumpeindustrien er som udgangspunkt enige i, at 24 måneder er et mere passende interval for service og vedligehold på varmepumper med under 5 kg fyldning, end de nuværende 12 måneder. Dette er også allerede behandlet i forbindelse med Klimaaftalen for energi og industri mv. af 30. oktober 2020.

Varmepumpeindustrien finder det til gengæld meget problematisk at fritage alle varmepumper med mindre end 3 kg kølemiddel for lovpligtigt eftersyn.

Ved kun at henholde sig til fabrikantens anvisninger, er det vores frygt, at dette kan blive et konkurrenceparameter fabrikanter imellem, som ikke i tilstrækkelig grad tilgodeser det sikkerheds- og miljømæssige aspekt.

Varmepumper til almindelig boligopvarmning anvender i stigende grad kølemedier i gruppe 1 (brandbare kølemedier). I langt de fleste tilfælde vil fyldningen her være mindre end 3 kg. Dette vil også være gældende i fremtidens jordvarmeanlæg, hvor kølekredsen er placeret indendørs, ligesom vi også må forvente at andre typer varmepumper med dele af kølekredsen placeret indendørs, i fremtiden vil anvende kølemedier i gruppe 1 som følge af den fortsatte udfasning af flourholdige drivhusgasser.

Dårligt vedligeholdte varmepumper og køleanlæg kan udgøre en sikkerhedsrisiko, hvorfor Varmepumpeindustrien mener, at også varmepumper med mindre end 3 kg kølemiddel bør efterses regelmæssigt hver 24. måned – uanset fabrikantens anvisninger.

Således tilstræbes det tillige, at installerede varmepumper også efterses efter at fabrikantens garantiforpligtelse ophører, hvilket også er afgørende for produktets levetid og effektivitet.

Det er også en negativt privatøkonomisk stor byrde at skulle reparere på dårligt vedligeholdte varmepumper. Der vil være befolkningsgrupper som ikke vil kunne afse midler til disse reparationer ud af deres husholdningsbudget efter at have lavet en investering i en varmepumpeløsning af luft/vand typen.

Med udgangspunkt i vores bemærkninger, foreslår vi at **afsnit 4 i bilag 7 affattes således:**

"Ud over periodiske undersøgelser af trykbeholdere og rørsystemer efter kapitel 5 og 9, skal det ved passende eftersyn og vedligeholdelse m.v. sikres, at køleanlæg og varmepumper til stadighed under anvendelse holdes i forsvarlig stand. Eftersyn, vedligeholdelse m.v. skal udføres i henhold til fabrikantens anvisning, dog skal der som minimum gennemføres nedenstående eftersyn:

- Anlæg med ~~mere end 3 kg og~~ ikke mere end 5 kg kølemiddel skal have et eftersyn mindst hver 24 måneder.
- Anlæg med mere end 5 kg kølemiddel skal have et eftersyn mindst hver 12 måneder.

I øvrigt foreslår Varmepumpeindustrien at man ser serviceeftersynet i et bredere perspektiv. Energieffektiviteten, økonomien og levetiden for en varmepumpe afhænger i høj grad af korrekt indregulering og vedligeholdelse. Dette er bl.a. underbygget af Energistyrelsen rapport "Den Gode Installation af Varmepumper version 2021".

Varmepumpeindustrien foreslår på den baggrund at man tænker et energieftersyn med ind i det lovpligtige eftersyn, med en klar standard for, hvad et varmepumpeeftersyn bør indeholde. Dette bør efter vores mening ske efter den nuværende behandling af bekendtgørelsen, i et samarbejde mellem Miljøstyrelsen og branchen. Varmepumpeindustrien bidrager meget gerne til dette arbejde.

Vi anerkender at et lovpligtigt energieftersyn af varmepumper ikke er direkte forbundet til denne bekendtgørelse, men mener ikke at man bør lempe så kraftigt i reglerne for lovpligtige eftersyn, før alternativ lovgivning på området er på plads.

Bilag 7, 5. Krav til kølemontører/-teknikere og sagkyndige virksomheder ved arbejde på køleanlæg

Det fremgår af afsnittet at arbejde på køleanlæg med opstilling mv. kun må udføres af certificerede personer.

Samtidig fremgår det af samme afsnit at arbejde på hermetisk lukkede anlæg kan udføres af andre end kølemontører/-teknikere og sagkyndige virksomheder.

For at undgå misforståelser foreslår Varmepumpeindustrien at det i afsnittet præciseres, at reglerne omfatter arbejde på kølekredsen i køleanlæg og varmepumper.

Varmepumpeindustrien foreslår derfor følgende tilpasninger:

Overskriften på afsnittet affattes ”**5. Krav til kølemontører/-teknikere og sagkyndige virksomheder ved arbejde på ~~køleanlæg~~ kølekreds i køleanlæg eller varmepumper**

I afsnit 5.1 affattes første punktum ”Arbejde på ~~kølekreds~~ køleanlæg med opstilling, montering, idriftsætning, reparation, vedligeholdelse, eftersyn samt nedlukningsarbejde, herunder tømning, må kun udføres af personer, der har gennemgået en uddannelse og er i besiddelse af et certifikat.” Der kan med rette henvises til EN 13313 og EN 378, hvori kompetencekravene beskrives.

I afsnit 5.2 ændres første og andet punktum til ”Arbejde på ~~kølekreds~~ køleanlæg med mere end 3 kg kølemiddel med opstilling, montering, idriftsætning, reparation, vedligeholdelse, eftersyn samt nedlukningsarbejde, herunder tømning må kun udføres af sagkyndige virksomheder, jf. § 2, der er i besiddelse af fornøden viden om køleanlæg og varmepumper og som har kendskab til regler og standarder på området, herunder kompetencer i lodning og andre sammenføjningsmetoder.

Opstilling, montering og idriftsætning af hermetisk lukkede anlæg (monoblok type) kan dog udføres af andre, forudsat der ikke arbejdes på kølekreds.”

Udkast til ændring af bekendtgørelse om ændring af arbejdsmiljøfaglige uddannelser

Med ændringen af bekendtgørelsen lægges der op til, at man skal være i besiddelse af certifikat for arbejde med anlæg med kølemiddel;

- For arbejde med anlæg med mere end 1 kg kølemiddel i gruppe 1 (brandbare kølemidler)
- For arbejde med anlæg med mere end 3 kg kølemiddel i gruppe 2 (ikke brandbare kølemidler)

Varmepumpeindustrien er enige i at hæve grænsen for, hvornår der er krav om "det store kølecertifikat", nu certifikat 1 jf. bilag 5, til 3 kg, så denne er harmoniseret med resten af EU.

Varmepumpeindustrien er samtidig meget positive overfor, at det foreslås at indføre et varmepumpemontørcertifikat til køle- og varmepumpeanlæg med op til 5 kg kølemiddelfyldning, selvom vi undrer os over, at den øvre grænse ikke er 3 kg, hvorfra de store certifikater finder anvendelse.

For at gøre varmepumpemontørcertifikatet så relevant som muligt, foreslår Varmepumpeindustrien desuden at den nedre grænse på 1 kg fjernes, idet størstedelen af boligvarmepumper med denne type kølemiddel har en lavere fyldning end 1 kg.

Grundlæggende mener Varmepumpeindustrien at der er behov for et nyt certifikat, som henvender sig konkret til installation af varmepumper med en fyldning på op til 3 kg, uanset om der er tale om et kølemiddel i gruppe 1 eller 2.

Således finder Varmepumpeindustrien hverken det nye store Certifikat 1 jf. bilag 5 eller eksisterende kat II-certifikat tilstrækkeligt relevant i forhold til installation, reparation, eftersyn mv. af varmepumper henvendt til almindelige boliger. Årsagen er at certifikaterne med tilhørende uddannelser tager udgangspunkt i køleanlæg og ikke varmepumper.

Vi er også enige i, at der er et behov for at indføre mere formelle kvalifikationskrav for arbejde med kølemidler i gruppe 1 under 3 kg, som det foreslås med indførelsen af det nye varmepumpecertifikat, som gerne skal give adgang og kompetencer til installation, reparation mv. af varmepumper - både for kølemidler i gruppe 1, samt for de kølemidler i gruppe 2, som er omfattet af forordning (EU) 2015/2067.

For varmepumper med hermetisk lukket kølekreds (monoblok type), er Varmepumpeindustrien enige i at det bør være tilladt at installere og idriftsætte denne type anlæg uden kølecertifikat, så længe der ikke sker arbejde på kølekredsen, idet denne type anlæg er designet og færdigsamlet fra fabrik med tilhørende CE-mærkning mv.

På baggrund af vores bemærkninger foreslår Varmepumpeindustrien at **§11 affattes således:**

§ 11. Arbejde på køleanlæg og varmepumpeanlæg med opstilling, montering, idriftsætning, reparation, vedligeholdelse, eftersyn samt nedlukningsarbejde, herunder tømning, må kun udføres af personer, der har gennemgået en uddannelse og er i besiddelse af et certifikat. Det fremgår af bilag 5, hvilke kvalifikationer man skal være i besiddelse af, før der kan udstedes et certifikat.

Stk. 2. Der stilles ikke krav om uddannelse og certifikat efter stk. 1 ved arbejde på:

~~1) Køle- og varmepumpeanlæg som indeholder til og med 1 kg kølemiddel i gruppe 1.~~

~~2) 1) Køleanlæg og varmepumpeanlæg som indeholder til og med 3 kg kølemiddel i gruppe 2, og som ikke er omfattet af Kommissionens gennemførelsesforordning 2015/2067.~~

~~3) 2) Hermetisk lukkede anlæg (monoblok type), hvor arbejdet kun består af opstilling, montering eller idriftsætning, og hvor der ikke sker arbejde på kølekreds.~~

Stk. 3. Gruppeopdelingen af kølemidler (gruppe 1 og gruppe 2) fremgår af bilag 1 til bekendtgørelse om indretning m.v. af trykbærende udstyr.

Stk. 4. Det arbejde, som er nævnt i stk. 1, kan udføres af andre personer, når en kvalificeret person, der har gennemgået en uddannelse og er i besiddelse af et certifikat, jf. stk. 1, overvåger deres arbejde **på stedet under udførelsen**, og der løbende gives kvalificeret instruktion.«

Bilag 5

Kvalifikationskrav ved arbejde med køleanlæg varmepumpeanlæg

Varmepumpeindustrien foreslår at stk 3.1 forfattes således:

3.1 Arbejde på køleanlæg og varmepumpeanlæg type 1

*3.1.A Køleanlæg og varmepumper Type 1 med højst ~~5 kg~~ 3 kg kølemiddel
(Varmepumpecertifikat)*